

Najboljši v prodajni mreži

Uredništvo Čevljarja nas je naprosilo, naj napišemo prispevek o najboljših poslovalnicah v prodajni mreži. Zahtevna želja vsekakor, saj je težko pisati o najboljših in dobrih ali morda o slabih. Oceno smo prepustili doseženim rezultatom.

Pred nami so razgrnjeni rezultati naših poslovalnic za poslovno leto 1973., ki jih je v rekordnem času izdelal naš elektronski računski center. Za nepoznavalca razmer morda predstavljajo samo suhoparne številke na nekaj listih papirja, medtem ko strokovnjaki na tem področju ocenjujejo podatke drugače in le-ti zaživijo v povsem drugačni luči. Brez dvoma lahko trdimo, da je naš kolektiv v prodajni mreži s 457 redno zaposlenimi in s 153 učenci v gospodarstvu uspešno zaključil poslovno leto 1973. V 113 poslovalnicah je bilo prodanih kar 2.554.643 parov razne obutve v vrednosti 357.330.543,80 ND. S tem prodajnim rezultatom je bil dosežen indeks 100 po količini v primerjavi s preteklim letom, po vrednosti pa indeks 122. Doseženi indeks po vrednosti je brez dvoma važen za finančni uspeh poslovanja, dočim je doseženi indeks 100 v parih izrednega pomena zato, ker predstavlja isto prodajo v parih kot v preteklem letu. To doseči ni bilo lahko, saj vemo, da je bilo leto 1973. stabilizacijsko leto, polno preizkušenj in odrekanj, dodatnih davščin in podražitev, kar vse je vplivalo na kupno moč naših stalnih in novih kupcev. Obenem pa ugotavljajo statistiki, da je v letu 1973 močno nazadovala storilnost v gospodarstvu, posledica tega pa so bili nižji realni osebni dohodki in s tem seveda nižji standard.

Vsi ti pojavi pa niso vplivali na rezultat prodaje v takšni meri, da bi bili slabši kot v preteklem letu. Pri tem je imela veliko vlogo zavest našega prodajnega kadra, ki nenehno spremlja razvoj proizvodne dejavnosti in živi v tesni povezavi z delavcem — proizvajalcem. Samo na ta način je mogoče dobro prodajati, ker delavci v prodaji močno cenijo napore, ki so vloženi v dobro prodajni finalni proizvod.

Naš prodajni kader je znan kot velik pobudnik za prodajo izdelkov matičnega podjetja in je prisoten povsod v Jugoslaviji, v vseh republikah in pokrajinah in predstavlja v svojih 113 poslovalnicah živ semafor, ki je od zore do mraka zeleno obarvan in nenehno vabi proizvodno dejavnost na sodelovanje.

Na kraju menimo, da je prav, da smo napisali ta članek z eno samo željo, da smo najboljše v prodajni mreži predstavili kot neločljivo skupnost vseh zaposlenih, ki se ne bojijo nobenih naporov za čim boljše uspehe, kar je popolnoma v skladu z velikim trenutkom, v katerem živimo.

Za prodajni sektor: Branko Košir

Najbolji u prodajnoj mreži

Redakcija »Čevljar«a obratila nam se molbom, da napišemo članek o najboljšoj prodavnici naše prodajne mreže. Svakako želja sa puno zahteva jer je naime teško pisati o najboljšima i dobrima a možda i o slabima.

Trenutno raspoložemo sa rezultatima naših prodavnica za proteklu 1973 god., koje je u rekordno vreme obradio naš elektronsko računski centar. Možda će biti za nepoznavaoa prilika ovi rezultati samo suhoparne brojke na nekoliko tabaka hartije ali će ih stručnjaci na ovom području oceniti drukčije i pred nama će zaživeti u sasvim novom obliku. Bez sumnje možemo tvrditi, da je naš radni kolektiv u prodajnoj mreži, koja ima 457 radnika u redovnom radnom odnosu i 153 učenika u privredi, uspešno završio poslovnu 1973 godinu. U 113 prodavnica bilo je prodato 2.554.643 pari različite obuće u vrednosti od 357.330.543,80 ND. Sa ovim rezultatima prodaje bio postignut indeks 100 prema količini s upoređenjem na proteklu godinu a prema vrednosti indeks 122. Postignuti indeks vrednosti bez sumnje ima značajnu ulogu za finansijski uspeh poslovanja, a je međutim postignuti indeks 100 u parima prodaje vanrednog značaja u tome, što predstavlja jednaku prodaju u parima kao u protekloj godini. Postići nešto ovako nije bilo nimalo lako uzimajući u obzir, da je bila 1973 godina, godina stabilizacije, nerešenih pitanja i odricanja, naknadnih poreza i poskupljenja, što je sve uticalo na kupovnu moć naših stalnih i novih kupaca. Istovremeno pokazuju statistični podaci, da se je u godini 1973 osetno smanjila produktivnost u privredi, čemu slede niži realni lični dohodak a time naravno i niži standard.

Ali sve te pojave nisu na rezultat prodaje uticale u tolikoj meri, da bi taj bio slabiji nego u protekloj godini. U tome je značajan ulogu odigrala zavest naših kadrova u prodaji, koja je neprekidno pratila razvitak proizvodne delatnosti i koja živi usko povezana sa radnikom-proizvođačem. Samo ovakvim putem moguća je dobra prodaja, jer radnici u prodaji znaju ceniti napore, koji se ulažu u maloprodajni finalni proizvod.

Naš kadar u maloprodaji je poznat kao veliki inicijator za prodaju proizvoda matičnog preduzeća i prisutan je svuda u Jugoslaviji, u svim republikama i pokrajina te predstavlja sa svojih 113 prodavnica živu semafor, koji od zore do mraka sa zelenim svetlom neprekidno poziva proizvodnu delatnost na saradnju.

Mišljenja smo na kraju, da je pravilno, što smo ovaj članek napisali samo sa jednom željom: prikazati najbolje u prodajnoj mreži kao nerazdvojnu zajednicu svih zaposlenih, koji se ne plaše bilo kakvih napora u cilju postizanja što boljeg uspeha i što proizlazi iz velikog vremena u kome živimo.

Volitve v samoupravne organe

V četrtek, 24. januarja 1974, smo v celotni delovni organizaciji volili nove samoupravne organe v temeljnih organizacijah združenega dela in odbora za samoupravno kontrolo ter obveščanje in

skupni delavski svet, medtem ko smo svete delovnih enot volili že teden poprej in bodo ostali štirje odbori izvoljeni v teh dneh.

Od 2656 volilnih upravičencev jih je volilo

2344, 275 je bilo opravičeno odsotnih, 37 pa neopravičeno odsotnih. Če upoštevamo, da je bilo poleg 18 volišč v Tržiču eno še v Trbovljah in da so volili v vsaki poslovalnici posebej, lahko oce-

nimo take rezultate kot dokaj ugodne. Same volitve so hitro potekale na lepo okrašenih voliščih, kjer so volilne komisije skrbno opravile svoje delo. Zataknilo se je edino le pri izračunavanju re-

zultatov glasovanja, ki so bili uradno znani šele v torek, 29. januarja 1974. Velika udeležba na voliščih je gotovo odraz visoke stopnje naše zavesti.

Ob izvolitvi vsem iskrene čestitke.

Na voliščih (z leve proti desni) v izdelovalnici zgornjih delov 511, v TOZD poliuretan izdelki in montažnih oddelkov 520 in 521

Pogovor z Edvardom Bedino

direktorjem elektronskega računskega centra

Letos poteka že peto leto odkar je bil pri nas instaliran računalnik. V zadnji številki Čevljarja smo na kratko poročali, da so na njem že koncem lanskega leta opravili 10.000 učinkovitih ur. To pa je gotovo velik delovni uspeh in prelomnica. Zato smo, da bi kaj več izvedeli o delu in načrtih v elektronskem računalnem centru povabili na razgovor tov. Edvarda Bedina.

Nam lahko v kratkem opišete preteklo delo elektronskega računskega centra?

Za naše delo v preteklih štirih letih so najprej značilne zelo pozne priprave, predvsem priprave ustreznih kadrov za elektronsko obdelavo podatkov, ki je bilo za našo delovno organizacijo povsem novo področje. Vsako delo na novem področju pa je nujno vezano na začetne težave. To pa sta tudi poglavitna vzroka, da v prvih dveh letih nismo najbolje izkoristili računalnika. V prvih treh letih smo postopoma prevzemali nova področja obdelave, kar se kaže v nenehnem naraščanju števila opravljenih učinkovitih ur, medtem ko smo v lanskem letu opravili na računalniku nekaj manj ur kot leta 1972, predvsem zaradi izboljšanja organizacije, zajemaja obdelave podatkov.

Če se še enkrat povrnem k našim začetkom je potrebno poudariti, da smo bili morada na začetku vsi skupaj preoptimistični in smo mislili, da bomo hitro dobili iz računalnika velike rezultate. Pa ni bilo tako. Začetno razočaranje nam ni vzelo volje do dela, ampak ravno nasprotno, spodbudilo nas je k načrtneemu in vztrajnemu delu, ki je bilo še kako potrebno za premostitev številnih začetnih zaprek. Po dveh letih smo menili, da je prišel čas, da naše delo stabiliziramo. Ob vsem tem pa smo morali prebolevati težave s sorazmerno precejšnjimi zamenjavami kadrov. Kadrovske spremembe so bile tudi v lanskem letu, tako da je bilo delo s te strani precej ovirano. Kljub vsemu pa menim, da smo vendarle dosegli določene rezultate. Po mojem mnenju pa rezultati niso sorazmerni z vloženimi napori, kajti na eni strani še ne obdelamo podatkov na vse možne načine, na drugi strani pa ni niti bralcev, ki bi se okoristili z vsemi našimi podatki, ki jih že dajemo. Naše delo je tesno vezano na določene roke, ki pa se jih včasih zaradi najrazličnejših vzrokov ne moremo vedno točno držati, kar je potem ena izmed izgubljenih prednosti elektronske obdelave podatkov. Naš osnovni koncept pa je, da dajemo predvsem podatke, ki so točni.

Najtejte nam, prosim, poglavitna področja, ki jih sedaj obdelujete!

Začeli smo s področjem prodaje, ki je gotovo najtežje, še posebno za tak nivo opreme, kot je v našem centru. V sorodnih podjetjih (Borovo — opomba pisca) so področja prodaje poskušali obdelovati, vendar so to raje opustili. Področje prodaje je zelo obširno. Če hočemo, da ga zajamemo v celoti, moramo najprej zajeti dnevno proizvodnjo, temu sledi fakturiranje in refakturiranje, nato pa mesečni obračun skladišča končnih izdelkov. Tedensko obračunavamo prodajo v vseh poslovalnicah. Napravimo tudi statistiko prodaje in zalog. Obračunavamo prometni davek za končne izdelke. V lanskem letu smo prevzeli v obdelavo naročil, ki bo letos še temeljitejša. Vodimo evidenco zalogo, materiala v skladišču, v zadnjem času pa se pripravljamo, da prevzamemo tudi področje osebnih dohodkov.

Že uvodoma smo zapisali, da pomeni 10.000 učinkovitih opravljenih ur na računalniku velik uspeh in prelomnico. Za kakšno prelomnico gre?

10.000 učinkovitih ur opravljenih na računalniku pomeni, da smo toliko ur izkoristili naš računalniški sistem, ki je s tem amortiziran v ekonomskem smislu, ne pa v tehničnem, ker bo računalnik s primernim rednim vzdrževanjem lahko deloval še nekaj let. Ne gre pozabiti, da je na področju proizvodnje računalnikov izredno hiter razvoj, ki lahko rečemo, dnevno prinaša nove in izpopolnjene računalniške sisteme. Naš računalnik je tako rekoč že zgodovina. Skoraj vse tiste delovne organizacije, ki so takrat kot mi kupile računalnike so šle že naprej. Tudi konkurenčna podjetja ne stojijo ob strani.

Tako je Alpina iz Zirov v zadnjem času instalirala računalnik s parkrat večjo kapaciteto kot je naš, čeprav je manjša delovna organizacija kot je naša.

Kako si zamišljate prihodnji razvoj elektronskega računskega centra?

Glede na zakasnitev pri izkoriščanju obstoječih kapacitet in glede na neprečeto rožnato situacijo celotne naše panoge in naše delovne organizacije, ne bi bilo realno, da že sedaj ali v prihodnjem letu govorimo o najemu novega večjega računalnika. (V zadnjih dveh letih delovne organizacije praviloma ne kupujejo več računalnikov, ampak jih vzamejo v najem, kar ima več prednosti — opomba pisca). Tako v tem in prihodnjem letu predvidevamo, da bomo izkoristili sedanje

možnosti do skrajnih meja, potem pa bo potrebno iti naprej, sicer bi začeli stagnirati. Po mojih predvidevanjih bi v Peku čez dve leti potrebovali močnejši računalnik kot je sedanj; za celotno obično Tržič pa bi bilo veliko bolj smotno, da se vzame v zakup računalnik, ki bi zadovoljal za vse tržiške delovne organizacije in tudi za vse negospodarske dejavnosti. Lep primer uspešnega občinskega sodelovanja na področju elektronske obdelave podatkov je občina Škofja Loka, kjer imajo, poleg posameznih računalnikov v delovnih organizacijah, na nivoju občine, drugi največji računalnik v Sloveniji.

Lani oktobra je DS sklenil, da se v začetku letošnjega leta prične del osebnih dohodkov izlačevati na hranilne knjižice. To nalogo sta prevzela finančni sektor in elektronski računski center. Zakaj je še niste uspeli uresničiti?

Brez dvoma bi s samim nakazovanjem dela osebnih dohodkov v banko že lahko pričeli, vendar ne gre samo za tako ozko postavljen problem. V centru se bomo vključili v celoten obračun osebnih dohodkov. Predvidevamo, da bomo v februarju, marcu in aprilu v centru delali samo vzporedne obdelave, tako da bi dejansko obračun osebnih dohodkov preko centra stekel v maju. S tem bi že prej skušali odkriti in izključiti vse možne napake. S programiranjem in organiziranjem smo v zaostanku, ker je obseg sedanjih tekočih del zelo velik, vendar od zastavljenega cilja nismo odstopili.

Kako ocenjujete vaše medsebojne odnose?

Ceprav je fluktuacija v centru relativno velika, to ni odraz slabih odnosov. K nam pridejo mladi, sposobni ljudje, polni volje do dela. Nekaj časa zadovoljno delajo, potem pa nas zaradi nizkih osebnih dohodkov zapuste. Osebnih dohodki v centru so v odnosu na osebne dohodke v celotni naši delovni organizaciji primerno visoki, če pa jih primerjamo z osebnimi dohodki na podobnih delovnih mestih v drugih delovnih organizacijah in negospodarstvu so precej prenizki. Ne nazadnje bi rad poudaril veliko prizadevnost in delavnost vseh naših sodelavcev v centru. Prav v tem pa se kaže, da so naši medsebojni odnosi dobri.

Katerim stvarjem, po vaši oceni, naj bi v prihodnje posvetili največjo pozornost v naši delovni organizaciji?

Nekaj let nazaj smo v naši delovni organizaciji gospodarili precej ekstenzivno. Že lani pa smo začeli s politiko

stabilizacije podjetja v kar so nas deloma prisilile tudi splošne razmere. V bližnji prihodnosti bomo morali predvsem več vlagati v obratna sredstva in veliko več delati na organizacijskih problemih, ki se bodo morali tudi zaradi organiziranja temeljnih organizacij združenega dela dosledneje razreševati.

Razgovor sa Edvardom Bedinom

direktorom elektronsko računskog centra

Ovog puta pozvali smo na razgovor direktora elektronskog računskog centra druga Edvarda Bedina i čiji razgovor u skraćenom obliku i prevodimo.

U protekle četiri godine uspeli smo u elektronskom računskom centru uprkos priličnim poteškoćama, naročito po kadrovskim pitanjima, postići značajne rezultate. Poznata činjenica, koja rečito govori o tome jeste neprestani porast broja učinkovitih časova postignutih u računskom centru za prve tri godine rada i poboljšanja organizacija zahvata i obrade podataka u poslednoj godini.

Na pitanje, koja područja obrađuju u elektronsko računskom centru, drug Bedina odgovorio je:

Počeli smo sa područjem prodaje, koje je zaista najteže a naročito za takav nivo opreme koja se nalazi u našem centru. U srodnim preduzećima (Borovo — primedba pisca) pokušali su sa obradom područja prodaje ali su od toga odustali. Područje prodaje vrlo je opširno. Ako hoćemo, da ga zahvatimo u potpunosti, moramo prvo obuhvatiti dnevnu produkciju, nakon toga fakturiranje i refakturiranje i na kraju mesečni obračun skladišta finalnih proizvoda. Takođe vodimo i nedeljnj obračun prodaje u svim filijalama. Pored toga vodimo statistiku prodaje i zaliha te izračun poreza na promet finalnih proizvoda. Prošle godine preuzeli smo i obradu porudžbina, koja će biti ove godine još potpunija. Vodimo evidenciju zaliha, materijala u skladištu a u poslednje vreme spremamo se preuzeti i područje ličnih dohoda.

10.000 učinkovitih radnih sati elektronskog računskog mašine veliki je uspeh i prekretnica. Kakva je to prekretnica?

V naših međesebnih dogovorih, ki so uzakonjeni v samoupravnem sporazumu in pravilnikih, smo precej dobro rešili marsikatero ključno vprašanje, a tega v praksi ne spoštujemo vedno, potem pa tarnamo npr. o nerealnosti obračunov po obračunskih enotah, analitski oceni delovnih mest in podobno. V bodoče se bomo morali bolj držati tega, kar smo se že dogovorili.

Predvsem menim, bo potrebno več poudarka dati ključnemu krogu planiranja, evidence in analize. Napak bi bilo, da ne bi izkoristili vseh možnosti, ki se nam ponujajo. Te pa gotovo še niso izkoriščene in ostajajo izgubljene prilike.

Božidar Meglič

10.000 učinkovitih časova izvršenih elektronskom računskom mašinom znači, da smo toliko vremena koristili naš računski sistem, koji je time amortizovan u ekonomskom smislu, a ne i u tehničkom jer će elektronska računaska mašina odgovarajućim i redovnim održavanjem služiti još nekoliko godina. Nije na odmet, da kažem, da je na području proizvodnje elektronskih računskih mašina postignut izvanredno brzi razvitak, za koji možemo reći, da iz dana u dan donosi nove upotunjene računske sisteme. Naša elektronska računaska mašina takoreći već je istorija.

Skoro sve radne organizacije, one koje su istovremeno s nama nabavile računske mašine, otišle su napred. A i konkurenčna preduzeća ne stoje sa strane. Tako je na primer Alpina iz Zirov u poslednje vreme instalirala elektronsko računsku mašinu sa nekoliko puta većim kapacitetom od naše iako je njihova radna organizacija manja.

U vezi daljeg razvika elektronskog računskog centra drug Bedina mišljenja je, da nije realno, obzirom na situaciju naše delatnosti i naše radne organizacije, u ovoj ili idućoj godini misliti na računsku mašinu većeg kapaciteta ali da to dolazi u obzir nakon dve godine.

Na kraju razgovora drug Bedina naglasio je, da ćemo morati u našoj radnoj organizaciji ubuduće više pažnje poklanjati poboljšanju organizacije rada i uložiti više u obratna sredstva. Biće potrebno i nužno koristiti sve mogućnosti koje dolaze u obzir, a znamo, da ove nisu korištene do maksimuma te tako ostaju izgubljena prilika.

Božidar Meglič

Povečanje osnov

Spremembe in dopolnitve

pravilnika o delitvi osebnih

dohodkov

Delavski svet je na svojem zasedanju dne 24. 12. 1973 potrdil predlog popravkov in dopolnitev pravilnika o delitvi osebnih dohodkov, ki je bil v javni razpravi od 8. 12. 1973.

Od 1. 1. 1974 dalje bodo torej v veljavi nove obračunske postavke, ki so se povečale:

- v tovarni za 10 % neto
- v prodajni mreži pa za 24,85 % neto.

V nove obračunske postavke je seveda vključen dodatek, ki se je obračunaval po sklepu delavskega sveta z dne 2. 11. 1973 v višini 8 % na bruto osebne dohodke za mesece oktober, november in december 1973.

Neto obračunske postavke so preračunane na bruto skupno stopnjo prispevkov 33,40 %. Po teh stopnjah so se namreč obračunavali prispevki že od 1. 10. 1973 dalje. Pristojni republiški in občinski organi ter organi Zavoda za socialno zavarovanje in Zavoda za zaposlovanje, pa so koncem lanskega leta sprejeli sklep, da ostanejo te

stopnje v veljavi še za prvo četrtletje letošnjega leta. Zaradi tega predvidevamo, da bodo ti popravki osebnih dohodkov veljali le do 31. 3. 1974. Po tem datumu bomo morali naše pravilnike in izračune uskladiti z novimi predpisi.

Ker bodo torej nove obračunske postavke predvidoma veljale le 3 mesece, obveščamo člane kolektiva, da zaradi tega povečanja obračunskih osnov ne bomo izdajali individualnih odločb o povečanih osnovah za izračun osebnih dohodkov. Odločbe bodo prejeli le delavci, katerim se poleg avtomatičnega povečanja spremeni obračunska osnova tudi zaradi spremembe osebne ocene, ali zaradi izpolnitve pogojev po objektivnem kriteriju (šola in praksa).

Čim pa bodo dokončno poznani vsi prispevki in bomo bruto obračunske osnove lahko določili, pa bodo izdali tudi ustrezne individualne odločbe.

Marija Merhar

Povečanje osnove

Promene i dopune pravilnika

o podeli ličnih dohodaka

Radnički svet je na svoji sednici 24. 12. 1973 potrdil predlog popravki i dopuna pravilnika o podeli ličnih dohodaka, koji su bili u javnoj diskusiji od 8. 12. 1973.

Od 1. 1. 1974 nadalje stupaju dakle na snagu nove obračunske postavke, koje su se povisile:

- u tvornici za 10 % neto
- u prodajnoj mreži za 24,85 posto neto.

U nove obračunske postavke naravno je uključen i dodatak, koji se obračunavao odlukom radničkog saveta od 2. 11. 1973 u visini od 8 % na bruto lični dohodak u mesecima oktobar, novembar i decembar 1973.

Neto obračunske postavke preračunate su u bruto sa ukupnom stopom samodoprinosu od 33,40 %. Navedenom stopom obračunat je naime samodoprinos već od 1. 10. 1973 dalje. Odgovorni republički i opštinski organi te organi Zavoda za socijalno osiguranje i Zavoda za zapošljavanje usvojili su krajem protekle godine zaključak, da

stopa od 33,40 % ostaje na snazi i u prva tri meseca ove godine. Predviđamo zbog toga, da će popravke ličnih dohodaka ostati na snazi samo do 31. marta 1974. Nakon navedenog datuma moraćemo uskladiti naše pravilnike i izračune sa novim propisima.

Uzimajući u obzir, da će nove obračunske postavke biti na snazi samo 3 meseca, obaveštavamo člane radnog kolektiva, da zbog tog povećanja obračunske osnove nećemo izdavati individualnih rešenja o povećanju osnove u vezi izračuna ličnog dohodaka. Rešenja će primiti samo oni zaposleni radnici, kojima se pored automatskog povećanja menja obračunska osnova i promenom lične ocene ili zbog ispunjavanja uslova prema objektivnim kriterijima (škola, praksa).

Odmah nakon toga, što ćemo biti upoznati sa svim doprinosima i ćemo moći odrediti bruto obračunsku osnovu, izdavaćemo i odgovarajuća individualna rešenja.

Marija Merhar

Tov. Škerl Damijan prejema sliko — tov. Ivana Frantar sprejema ročno uro

Svečano zasedanje DS in

podelitev priznanj na Bledu

V naši delovni organizaciji je postala že tradicija, da ob dopolnitvi 20-letne delovne dobe delavci kot znak priznanja zlate ročne ure. Tokrat je bila podelitev združena z zadnjim zasedanjem DS in obeh odborov, ki sta v pretekli 2-letni dobi nosila največje naloge pri upravljanju podjetja.

Najprej je predsednik DS Jože Benedičič dal vse priznanje vsem, ki so delovali v samoupravnih organih v preteklem mandatnem obdobju in še posebej poudaril velike naloge pri samoupravljanju, ki nas čakajo v prihodnje. Menil je, da bomo s poglobljenim samoupravljanjem vsem tem nalogam kos. Na koncu svojega nagovora je čestital vsem jubilarantom in dejal, da naj le-ti sprejmejo nagrade kot simbolično priznanje za ves njihov trud in prizadevanje.

Glavni direktor Jože Dolenc, ki je podelil priznanja, je v kratkih besedah orisal 20-letno obdobje gospodarske rasti naše delovne organizacije, katere soustvarjalci so bili tudi jubilarntje. Zaželel je, da bi delavci, ki so že dobili to simbolično priznanje — ročno uro, skupaj z letošnjimi jubilarnti prenašali

svoje izkušnje na druge, da bomo vsi znali spoštovati sedanje uspehe in na sedanjih temeljih gradili našo prihodnost. Zahvalil se je tudi članom samoupravnih organov za njihovo uspešno delo.

Priznanja za 20-letno delo so prejeli:

Cerljenko Nela, PEKO Pula, Česen Jerca — gumarna, Frantar Ivana — izd. zg. delov 512, Jekovec Angela — izd. zg. delov 512, Jelar Marija — izd. zg. delov 512, Meglič Slavka — izd. zg. delov 512, Mihajlovski Zvezdana — PEKO Beograd I, Ovsenek Jurij — montažni odd. 522, Perko Angela — nabavni sektor, Praprotnik Jože — sek. kalnica, Stanišić Jelena — PEKO Beograd II, Šarabon Filip — nabavni sektor, Šehović Zora — izd. zg. delov 512, Šparovec Lovro — izd. zg. delov 512, Vida Tilka — splošni sektor, Zaletel Marjan — modelirnica, Zaplotnik Dana — poliuretan, Zaplotnik Jože — modelirnica, Ziblar Marija — splošni sektor.

Poleg njih pa so bili nagrajeni: ob odhodu v pokoj 3 delavci: Belačič Gustav — Zagreb I, Jamaković Mustafa — Sarajevo, Škerl Damijan — Beograd I in predsednik DS Jože Benedičič za uspešno vodenje DS.

Vsem jubilarantom je čestital tudi v imenu družbenopolitičnih organizacij tov. Pavel Roblek, ki je podčrtal velika prizadevanja vseh navzočih.

Po svečani večerji se je 60 udeležencev zasedanja zavrtilo ob odlični glasbi Tržiškega instrumentalnega ansambla. K odličnemu razpoloženju je gotovo veliko pripomogla tudi vzorna organizacija celotne prireditve.

Božidar Meglič

Proizvodnja obutve

na Irskem

Irska ima ca. 30 čevljarstev, ki proizvajajo skupno 6,4 milij. parov usnjene obutve — 2,4 milij. parov ženske, 2,1 milij. parov moške in 1,9 milij. parov otroške. K temu pride še 1,1 milij. parov copat, 0,2 milij. parov tekstilne obutve in 0,6 milij. parov obutve iz sintetičnih materialov.

Za prodajo obutve je na Irskem na razpolago ca. 800 čevljarstev trgovin. V njih se nudi predvsem irska obutev in tudi angleška je močno zastopana.

Na Bledu

Poslovalnici v Radovljici in na Jesenicah

Nedaleč od rojstne hiše Antona Tomaža Linhart, prvega slovenskega dramatika, je nekoliko v kot stisnjena naša poslovalnica v Radovljici.

Ko sem na rame naložil nepogrešljivi fotografski aparat, sem zagledal mlado prodajalko, ki je zapuščala našo poslovalnico. Prekrižal sem ji pot in jo ustavil. Bila je naša poslovodkinja Marija Soklič.

»Bom že kasneje opravila v 80.000 din obutve. «Še nobeno zimo nismo prodali toliko sandal in druge znižane obutve kot letos,« je nadaljevala tov. Sokličeva. Ugodni rezultati v lanskem letu so poslovalnico v Radovljici preselili iz tretje v drugo kategorijo, kar je za poslovalnico v tako majhnem kraju zelo lep uspeh. »Tudi letošnji plan 2,25 milijona din upamo, da bomo presegle,« je optimistično povedala poslovodkinja

sveže prepleskano kmečko hišico, kjer se je 3. decembra 1800 rodil naš veliki poet

dr. France Prešeren, ki je umrl 8. februarja pred 125. leti.

Kam?

Ko brez miru okrog divjam, prijet'ljji prašajo me: kam?

Prašajte raj' oblak neba, prašajte raje val morja,

kadar mogočni gospodar drvi jih sem ter tje vihar.

Oblak ne ve in val ne kam, kam nese me obup, ne znam.

Samo to znam, samo to vem, da pred obličje nje ne smem

in da ni mesta vrh zemlje, kjer bi pozabil to gorje.

O, Vrba, srečna, draga vaša domača

O Vrba, srečna, draga vaša domača, kjer hiša mojega stoji očeta; da b' uka žeja me iz tvoj'ga sveta spejlala ne bila, golj'fiva kača!

Ne vedel bi, kako se v strup prebrača vse, kar srce si sladkega obeta; mi ne bila bi vera v sebe vzeta, ne bil viharjev notranjih b' igrača!

Zvesto srce in delavno ročico za doto, ki je nima milijonarka, bi bil dobil z izvoljeno devico;

mi mirno plavala bi moja barka; pred ognjem dom, pred točo mi pšenico bi bližnji sosed varoval — svet' Marka.

Prosto srce

Sem dolgo upal in se bal,

slovo sem upu, strahu dal;

srce je prazno, srečno ni,

nazaj si up in strah želi.

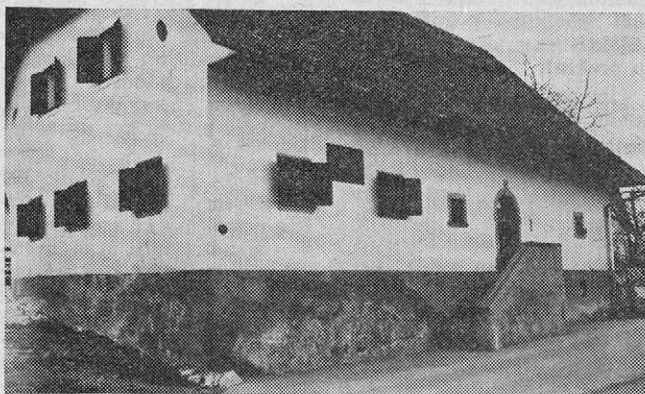
Marija Soklič in Marija Uršič

knjigarni,« je dejala in me pospremila nazaj v poslovalnico, kjer me je seznanila s pomočnico Marijo Uršič, medtem ko je druga pomočnica Marija Jamar tisti teden delala popoldan. Poslovodkinja Sokličeva mi je tako hitro nanizala podatke, za katere sem se zanimal, kot bi jih stresla iz rokava. Po njenem mnenju je nov računski stroj, ki so se ga sicer v poslovalnici razveselili, bolj potuha in ne pride toliko v poštev v taki poslovalnici kot je njihova. »V začetku sploh nismo znale uporabljati računskega stroja, ker stroju ni bil priložen prospekt, ki bi nas poučil, kako naj ravnamo z njim. Sedaj smo se nekoliko same naučile,« je povedala tov. Sokličeva. Lani so prodale za 2,14 milijona din obutve in s tem za 90.000 din presegle letni plan. V letošnjem letu je bila prodaja v prvih dveh tretjinah januarja kar dobra, saj smo prodale za

Sokličeva, »kajti tik poleg naše poslovalnice bodo zgradili veleblagovnico, kar naj bi ugodneje vplivalo na našo prodajo.«

V poslovalnici pogrešajo telefon, drugače pa nimajo kakšnih posebnih zahtev ali problemov. Odlično se razumejo z lastnico lokala, edino nastaja problem, če ne bodo mogle več sprejemati v uk učencev zaradi tega, ker poslovodkinja Sokličeva nima visoke kvalifikacije. Verjetno pa so njene bogate delovne izkušnje in njena prizadevnost velik porok za to, da bi se bodoči učenci lahko marsikaj naučili.

Poslovil sem se, naložil aparature v fička in se odpeljal proti Jesenicam. Kilo-meter, dva od križišča, kjer se razcepita cesti za na Bled in Jesenice, stoji kašipot, na katerem lahko preberemo: Vrba 0,2 km. Zavil sem proti vasi in obstal pred majhno

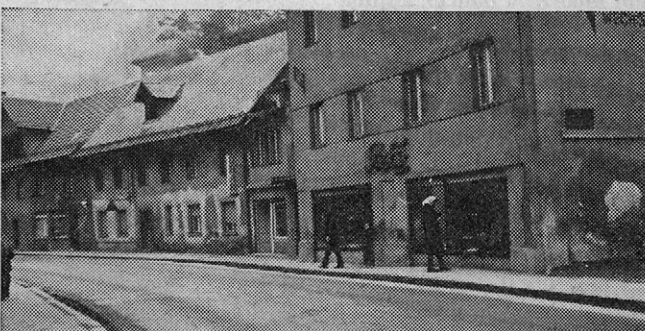
Rojstna hiša dr. Franceta Prešerna

Henrik Trampuž, Marija Pogačnik in Marjana Zupan

Poslovalnica v Radovljici

Poslovalnica na Jesenicah

»Na Jesenicah je naša poslovalnica na koncu dobrega,« meni njen poslovodja Henrik Trampuž, ki je v njej že dve leti. Resnično je njena lokacija slaba, a kljub temu v njej dosegajo preskromne rezultate. Lani so napravili za 1,94 milijona prometa. V prvih 22 dneh letošnjega januarja pa za 66.000 din prometa. Zaloge so zelo velike za poslovalnico, ki sodi v III. kategorijo, saj nimajo nič manj kot 7000 parov obutve. Vrh tega pa je centralno skladišče nekaj minut oddaljeno od poslovalnice. Sedaj ko so brez druge pomočnice Soče Ribarić, so morali ukiniti non-stop prodajo, ker pomočnica Marija Pogačnik in poslovodja Trampuž kljub izdatne pomoči vajeke Marjane Zupan ne zmorejo vsega dela. Poslovodja Trampuž je potarnal, da niti računskega stroja nima, da bi zmozel vso to administracijo.

Ko se je pogovor zasukal na reklamacije, je skoraj zajokal. Lani so imeli 149 reklamiranih parov, leto poprej pa samo 69. Pri vsem tem pa imajo še precejšnje težave z bližnjim čevljarjem, ki po mnenju poslovodje ne opravi manjših popravil dovolj kvalitetno.

Poslovodja Trampuž ima samo eno željo, da bi se preselili v center mesta, kjer on zagotavlja promet treh milijonov dinarjev letno.

Ko sem odhajal, sem imel občutek, da mogoče poslovodja Trampuž preveč pesimistično gleda na sedanjo situacijo in s tem bolj škoduje kot koristi svojemu delu.

Božidar Meglič

Literarni kotichek

Danes smo več prostora namenili našim literatom ali boljše literatkam. V prvi zgodbi lahko zasledimo nešteto misli in vendar eno samo, da premalo cenimo naše življenje.

V drugem sestavku mlada avtorica opisuje jesenski dan. V njem se odraža velika ljubezen avtorice do jesenske narave. Zdi se, da je jesenski dan v naravi premalo doživet ali pa je že nekoliko pozabljen. Urednik

Nemir

Nemir, nemir. Južni veter nosi sledove oddaljenega hrepenenja, sneg izginja, razrašča se fantazija, sanje, sanje. Sonce in mladost; greš čez polje in čutiš tok krvi po žilah, čutiš utrip srca, pod tvojimi nogami drhti zemlja! O čarobna beseda, ki je ne doumeš ti, ki vase zaverovan hitiš po sivih ulicah in misliš na standard. Ob tebi pa tiho, a silovito vstaja življenje in narašča kakor slap...

Ondaj sem bila na pokopališču. Tudi tu je po grobovih poganjalo cvetje, pod leseno streho stare kapelice so gnezdiše lastovke. Poti so posipali s svežim peskom.

Grobovi, grobovi. Bahavi spomeniki ob preprostih železnih križih, drago cvetje in marjetice. Tu in tam bolečina, tako silna in močna, da bi ustavila sonce in bi se čas vrnil pred tisto usodno uro ločitve.

Šla sem mimo groba, polnega rož. Ob njem je stal mlad vdovec, ki je bil prišel prižgat svečo na grob svoje ljubljene žene. Ozrl se je in me pozdravil. Pretresel me je njegov pogled: kakor bi iz onostranstva priletela ptica spoznanja in bi njen otožen krik odjeknil od marmornatih spomenikov. Njegova bolečina je bila kot velika kalna reka, ki odnaša bregove upanja in svetlih pričakovanj.

Stopila sem dalje. Nekje iz globine podzvesti je vstajal pred mano lik mlade žene: angelski obraz med cvetjem, spokojen in nežen v smrti. Tako sem videla poslednjič v krsti in zazeblu me je v dno srca spoznanje: bela žena ne izbira. Ne ustavi je gladko lice, ne zmeni se za solze.

Nikoli nisem mislila na smrt. Mlademu človeku je pač le tujka, ki jo bo spoznal šele v neki daljini, odmaknjeni prihodnosti. Tistega dne pa sem jo čutila; stala je nevidna ob mrtvaškem odru. Hotela je, da jo čutimo in se zavemo, da se naše poti izgubljajo v njeni. Že jutri bo morda prepozno, da bi nekoga od svojih osrečili, mu povedali lepo besedo ali kaj storili zanj.

Pogreb je bil lep in velik: dosti rož, solze. Veliko se nas je zbralo, pretreseni smo jokali in sočustvovali z domačimi. Potem smo šli na svoje domove in v vsakdanjih opravkih pozabili na vse. Nismo več iz srca pomislili na otroka, ki je ostal brez matere. Nismo več iz srca pomislili na otroka, ki je ostal brez matere. Nismo vedeli za samoto, ki v nekem domu kriči iz vseh vogalov. Sedeli smo doma na tplem, jedli smo in pili, se smejali in prepirali zaradi malenkosti. Nismo pomislili, da nekdo ihti v noč, ko zavija veter okrog hiš.

Toda življenje gre dalje. Bolečina ni ustavila časa; samo prekovala je v boljše ljudi tiste, ki so bili močni, in strla one, ki so bili krhki.

Na večer tistega dne, ko sem se bila vrnila s pokopališča, sem ležala v svoji sobi. Noč je bila vetrovna in brez zvezd. Na vrtu je kričala nočna ptica. Tedaj je šlo mimo kakor temna slutnja, mrzlo se je ozrlo v okno in se izgubilo v temo. Bilo mi je, da bi vstala, zbudila svoje domače in jih objela. srečna, da smo skupaj.

Ko sem se naslednje jutro zbudila, sem najprej zagledala pod oknom brstečo češnjevo vejo. Spodaj v vrtu so peli ptiči, mati je ropotala z burkami po stari kmečki peči. O, življenje! Nikoli ga še nisem tako ljubila kakor tisti hip.

Adela

Jesen

Sonce se je počasi dvignilo izza gora in pozdravilo pokrajino, ki je še dremala. V gozdu, ki je bil odet v rahlo megleno tančico, so se začele oglašati ptice in naznanjati lep jesenski dan. Meglica se je počasi dvignila in osvobodila iz svojega objema jesenske rože in drevesa. Vse je bilo pokrito z roso. Jelke so stale mogočno in na njenih košatih vejah so se lesketale velike debele kapljice rose, ki jih je počasi vsrkavalo sonce. Pod jelko, ki je zrastle visoko v nebo, je bil grm, na katerem so se, od rose umite, lesketale velike črne maline. Tik pod grmom je pogledal iz zemlje majhen temno rjav jurček. Rjava glava se mu je bleščala, če je sončni žarek padel nanj. Iz majhnega grma je prilezel ježek, ki je mežikal z očmi zaradi sončne svetlobe, ki ga je slepila. Nekaj časa je stal in s svojim ošiljenim gobčkom ovohaval zrak. Ko je videl, da zanj ni nobene nevarnosti, je pogumno odhlačal iz gozda v bližnji sadovnjak, da si nabere ozimnice. Po zemlji lezejo razne žuželke, ki jih ptice večkrat napadejo. Ptice selivke so že odletele v toplejše kraje. Gozdne živali si pripravljajo hrano za zimo, da ne bodo lačne. Listje, ki je v prelepih prelivajočih barvah, je začelo padati na zemljo. Kmetje so začeli pospravljati poljske pridelke in sejajo ozimna žita. Le nekateri pridelki so še na polju in nastavljajo svoje liste zadnjim toplim sončnim žarkom. Iz luknjic na polju pa stalno tekaajo miši in si nabirajo hrano za zimo. Sonce se je počasi bližalo zatonu in pobarvalo pokrajino s škrlatno rdečimi barvami. Ko je že zatonilo za gorami, se je na zemljo počasi spustil mrak in z njim rahla meglica, ki je uspravala pokrajino v sladke sanje. Deny

Praktični nasveti

Ura je dve. Vendarle boste zadihali zunaj na svežem zraku!

Na, sedaj pa še dežuje! Dežuje? Saj res, to ni dež, ampak le saje, ki dežujejo iz Zlitovega dimnika. Ne jezite se, če vam pade drobec v oko. Vzemite čist robec in previdno odstranite tujek iz očesa. Tako so nas vsaj učili v šoli, kjer so nam govorili tudi o nekakšnih čistilnih napravah, ki naj jih imajo tovarne. Pa se ne spominjam več, kakšne naprave so že to. Seveda, ko pride človek iz šole, pozabi marsikaj, kar so ga koristnega učili.

Pazite tudi na obleko. Če boste zelo previdno otresli saje s plašča, je nekaj verjetnosti, da se črni madeži ne bodo preveč poznali. Za nobeno ceno pa ne podrgnite z roko po obleki. Če ste to že naredili, pa vam lahko svetujem samo to, da se že spotoma ustavite v čistilnici.

Ko ste se prebili skozi najhujšo gnečo pri vratarju, se napotite proti Tržiču. Pohitite, ker je do odhoda avtobusa samo dobrih deset minut! Za hojo po klancu morate najti posebno učinkovit sistem. Najvažnejše je prehitjevanje. Torbice nosite ženske v desni roki, ker vam jih iz leve lahko iztrga mimovozeči avto in odpelje s seboj.

Vam je po vseh teh nasvetih uspelo priti do avtobusa, ki še stoji na postaji? Je? Odlično!

Ja, kaj pa sedaj čakate? Ne stojte pred vrati, potisnite vendar tistega pred vami in zakličite, naj se pomaknejo po sredini! Saj veste, da je v avtobusu vedno prostor še za enega.

Če vam je uspelo še to, da se nekje držite, ste pa res lahko zadovoljni. Nikar se ne pritožujte, če ima tovarišica pred vami v mreži kisló zelje in teče iz vrečke po vaših čevljih. Saj vendar ni ona kriva, če so v trgovini vse vrečke strgane!

No, veste kaj! Povsem razumem, da ste lačni, ko greste iz službe. Malica je bila pač ob pol devetih. Ampak kljub svoji lakoti ne bodite nevoščljivi tistemu tovarišu, ki si je privoščil malico sredi gneče. Tiste drobtine na vašem plašču niso nič tako groznega. Jih boste že stresli s sebe, ko pridete ven.

Kaj pa je sedaj spet? Slabo da vam je? Zadržite se vendar malo, saj vas že vsi gledajo! Navsezadnje vam bo še kdo odstopil svoj sedež! Po kakšnih petih letih se boste tako navadili, da vas vonj po prepotenih nogavicah in čevljih sploh ne bo več motil.

Se malo, pa bomo v Kranju. Potem boste pa vendarle zadihali.

Kranj!! Sedaj pa le globoko zajemite zrak! Hej, kaj pa vam je? A, seveda, dragi moji, to je pa megla, gosta megla! In tisto, kar vas draži h kašlju, je čisto navaden dim iz številnih tovarniških dimnikov.

Se boste že navadili na dim in meglo, saj so se Angleži tudi!

Katarina

Razdrte učne pogodbe

V januarju je 8 učenek končalo učno dobo in se izučilo poklica prešivalke zgornjih delov obutve. V šoli za čevlarske delavce, ki je organizirana pri Tekstilnem centru v Kranju, je bila to četrta generacija učencev, ki se je vpisala v šolskem letu 1972/73.

Ob vpisu v šolo smo sklenili učne pogodbe z 20 učenkami, žal pa je osip teh učencev zelo velik. Prek leta smo razdrli 8 učnih pogodb, ena učenka je bila izučena že lani, 3 pa bodo opravljale popravni zaključni izpit. Če analiziramo vzroke razveljavitve učnih pogodb, ugotovimo, da je v pretežni večini botroval zelo slab učni uspeh v šoli. Učenke so imele po več nezaželenih ocen in ni bilo izglede, da bi jih lahko popravile. Ali se otroci pri izbiri poklica ne odločajo dovolj resno in z interesom, ali so jim ga vsilili starši, ali so še premalo zreli za uk in jim manjka popolnih osem razredov osnovne šole (v šolo se namreč lahko vpisujejo od 6. razreda dalje) ali pa moramo vzroke osipa iskati čisto drugje, predvsem pa pri njih samih in njihovi okolici.

Milka Meglič

KAJENJE V SKLADIŠČIH JE PREPOVEDANO

V prostorih naše tovarne, posebno v nekaterih oddelkih so zaradi vnetljivih tekočin in lepil velike možnosti, da pride do požara. Nenehno se moramo zavedati, da bi tak požar, ki bi nastal v oddelku, lahko povzročil ogromno škodo. Zato bodimo pazljivi pri ravnanju z vnetljivimi stvarmi. Posebno moramo paziti, da s cigaretnim ogorkom ne povzročimo požara. Vse pogostejše smo priča veliki malomarnosti delavcev iz skladišč, ki kade v skladiščnih prostorih. Odbor za zadeve združenega dela je na svoj zadnji seji sklenil, da se prepove kajenje v vseh skladiščih, kajti le tako bo mogoče preprečiti eventualne požare zaradi kajenja.

Božidar Meglič

PREGOVORI RAZNIH NARODOV

Človek je toliko velik, kot so velika njegova dela.

Pametno je vprašati tudi po sistemu, kar znamo.

Kdor malo zna, večkrat ponavlja iste napake.

Hudo je, če ne znaš in se učiti ne pustiš.

Vsak lahko meri, a vsak ne more zadeti.

Ljudje se ne merijo z metrom, ampak po pameti.

Kdor ničesar ne zna, ničesar ne dvomi.

Ženske so ustvarjene zato, da bi jih ljubili, ne pa razumeli.

Modrecu ni težko svetovati.

NAPIŠI TUDI TO!

Bilo je mrzlo in megleno jutro. Čeprav ni padlo mnogo snega, je bila pot ledena in marsikdo je hiteč na delo klecnil in padel. Grde kletve in prodorni vzkliki so parali tihoto zimskega jutra. Nekdo je glasno pripomnil: »To je sramota, da nismo vredni niti lopate peska. V časopis bi jih morali dati.«

Skoraj ni dneva, da ne bi pogovor nanesel tudi na našo menzo. Redkokdo je povsem zadovoljen. Nekaterim niso všeč plastične klobase, drugi se pritožujejo nad okusnostjo obrokov, tretji pa kritizirajo kar tja v en dan. »Prav take stvari so za v časopis,« je dejal nekdo.

»Kako zadušljiv zrak,« je rekla delavka v peti etaži in izpuhnila oblček cigaretne dima ter nadaljevala: »To bi morali dati v časopis. Pozimi se dušimo v zakajenem zraku, poleti pa se kuhamo v vročini.«

Komentar menda ni potreben.

Božidar Meglič

Utrip s tehnične čevlarske šole

Tik pred koncem prvega polletja sem obiskal dijake 4. letnika srednje tehnične čevlarske šole v Kranju in vodjo te šole tov. Antona Pelka, z željo, da bi kaj več zvedel o sedanjih generacijah na šoli.

Najprej sem tov. Pelku v njegovem kabinetu zastavil nekaj vprašanj. Najbolj me je zanimalo, kakšno je njegovo mnenje o letošnjih generacijah v primerjavi z generacijami, ki so že zapustile šolo in se bolj ali manj uspešno vključile v delo čevlarskih tovarn. Takole je odgovoril: »Ker nisem od vsega začetka na tej šoli težko odgovarjam na to vprašanje, vendar menim, da so bistvene razlike med sedanjimi generacijami in med generacijami, ki so že zapustile našo šolo. Pri sedanjih generacijah opažam večjo željo, da bi se kaj naučili, tudi njihovo zanimanje, tako za teoretične kot praktične predmete, je večje kot pri prejšnjih generacijah. Očitno so spoznali, da edino z znanjem lahko uspešno končajo šolo in se prav tako uspešno vključijo v delovno organizacijo. Mogoče je bilo prvim generacijam nekoliko težje, saj se je na njih učni program šele preizkušal in je bil gotovo pomanjkljivejši kot sedanji. Tudi izkušnje profesorjev so bile na začetku skromne.«

V vaši šoli največjo pozornost polagate strokovnemu usposabljanju dijakov. Kako pa je z njihovim družbenim izobraževanjem? »Lahko bi rekel, da je bilo družbeno izobraževanje do sedaj nekoliko zapostavljeno, čeprav je v sedanjem učnem programu v drugem letniku zgodovina, v četrtem letniku pa naša družbena ureditev. Za prihodnje leto se pripravljata dva nova predmeta s poudarkom na marksizmu in samoupravljanju. To sta: temelji maksizma in teorija in praksa samoupravnega socializma.«

Kakšno pa je sodelovanje med vašo šolo in našo delovno organizacijo?

Tov. Pelko je brez oklevanja z velikim zadovoljstvom dejal: »Menim, da je sodelovanje med Pekom in našo šolo izredno in praktično ne more biti boljše. Vaša delovna organizacija nam ustreže, če je le mogoče. Tako nas podpira finančno in z različnimi materiali, predvsem pa bi rad poudaril izredno pomembno vlogo vaših strokovnih delavcev kot honorarnih učiteljev pri vzgoji naših dijakov. Tako vaš tehnični direktor Jože Gros sodeluje na naši šoli že od vsega njenega začetka, glavni direktor Jože Dolenc z velikim zanimanjem spremlja naše delo in nam pomaga pri tem delu. Tesno je tudi sodelovanje s splošnim sektorjem vašega podjetja, kjer vedno naletimo na

veliko razumevanje direktorja sektorja Slavka Hvalice in referentke za izobraževanje Milke Megličeve. Mogoče je naše medsebojno sodelovanje edinstven primer v Sloveniji.«

Šolski zvonec je že oznanil začetek nove šolske ure, zato sva se s tov. Pelkom preselila v razred 4. letnika, kjer tov. Pelko poučuje tehnologijo obutve. Ker je bila to ena zadnjih ur tega predmeta v prvem polletju, je bilo potrebno zaključiti ocene. V zadnji klopi sem z zanimanjem poslušal odgovore vprašanih dijakov, ki so pokazali solidno znanje, saj nihče ni dobil nezadostne ocene.

V odmoru sem se zadržal v razredu in povprašal dijake, kakšno je njihovo mnenje o učnem programu šole. V imenu razredne skupnosti je odgovarjal njen predsednik Boštjan Močnik: »Mislim, da je učni program naše šole nekoliko premalo zahteven, posebno za tiste dijake, ki bodo nadaljevali s šolanjem, v našem razredu pa je takih skoraj polovica. Posebno šibiki smo v matematiki.«

Kako pa v vaši šoli dijaki uveljavljate svoje interese?

»Kot predsednik razredne skupnosti sodelujem na konferencah profesorskega zbora, kjer uspešno razrešimo marsikateri problem. Menim, da so naša stališča enakovredno upoštevana.«

Od dijakov 4. letnika ST čevlarske šole in vodje te šole sem se poslovil z željo oziroma obljubo, da jih spet obiščem ob koncu šolskega leta pri eni izmed ur praktičnega pouka.

Božidar Meglič

Čevlji, ki jih vidite na sliki so še iz naše predvojne proizvodnje. Kupljeni so bili okrog leta 1937. Nedavno se je lastnik profesor Todor Zvekić iz Subotice oglašil v naši poslovalnici in poslovodja Nandž Aboni Jene jih je poslal v matično podjetje.

Uspešno gašenje požarov

V temeljni organizaciji združenega dela poliuretan izdelki so v zadnjem času izredno prisebni delavci pogasili dva požara, ki bi lahko povzročila milijonski škodi. Zato je odbor za zadeve združenega dela sklenil, da se pogumne in nesebične delavce, ki so pogasili požar, nagradi s 1000 dinarji in se jim zahvali v imenu kolektiva.

Glavni direktor Jože Dolenc in predsednik odbora za zadeve združenega dela Janko Mladič sta priredila sprejem za Marjana Mušiča, Vinke Ruparja, Miroslava Zupana, Veljka Grčiča in Mileta Joksoviča — delavce, ki so preprečili širjenje omenjenih požarov. Delavcem sta čestitala za njihov pogum in se zahvalila za njihovo požrtvovalnost. Tov. Janko Mladič pa jim je izročil denarne nagrade. Naj na kratko opišemo oba požara.

Prvi požar, ki je bil junija lani, je nastal zaradi prevlelike koncentracije vnetljivih hlapov, ki so se zadrževali na podnu, in ob vključitvi električnega stikala na stroju je prišlo do eksplozije in požara.

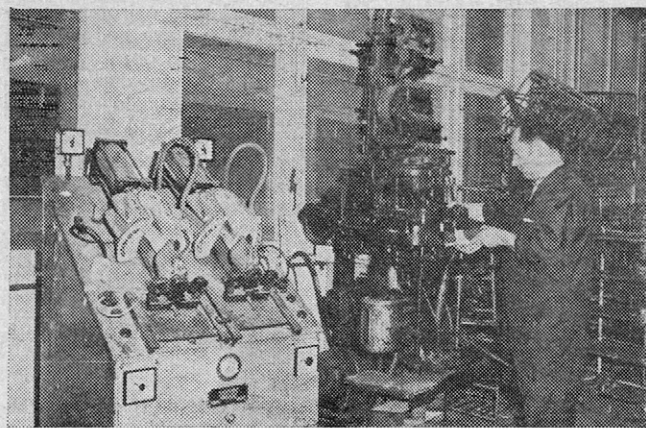
Marjan Mušič, Miroslav Zupan in Vinko Rupar so v nekaj minutah pogasili ta požar in s tem preprečili več milijonsko škodo.

V torek, 15. januarja letos, je v barvarni temeljne organizacije združenega dela poliuretan izdelki zaradi sprostitve statičnega naboja prišlo pri banji za barvanje do požara. Ob izbruhu požara je nastala panika v oddelku, tovariša Veljko Grčič in Mile

Joksovič pa sta z veliko prisebnostjo in hrabrostjo prišla za gasilne aparate in zadušila požar, ki bi lahko uničil barvarno, s tem pa bi bila onemogočena nadaljnja proizvodnja podplatov, ki so prav v teh dneh še tako potrebni za nemoteno proizvodnjo v montažnih oddelkih.

Delavci zaslužijo za svoje dejanje največje priznanje in zahvalo celotnega kolektiva.

Božidar Meglič

Stroj, ki ga vidite na sliki je še iz predvojnih časov od firme DVSG. Tov. Franc Mežnar pravi, da bi stroj še vedno lahko služil svojemu namenu (cvikanju opetja) vendar so ga že nadomestili z novejšim strojem.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi naše ljube dobre mame se iskreno zahvaljujemva oddelku 511 za venec, vsem ki so jo spremili na njeni zadnji poti in nam izrekli sožalje.

Zaljubljeni hčerki

Pepi Zupan in Greta Šarabon

ZAHVALA

Sindikalni organizaciji PEKO se zahvaljujem za izkazano denarno pomoč med boleznijo. Obenem se zahvaljujem tudi sodelavkam in sodelavcem, ki so me obiskali in prinesli darila.

Ivanka Jerman

ZAHVALA

Vsem sodelavkam in sodelavcem prodajnega sektorja se iskreno zahvaljujem za dragoceni darili in šopek ter za vso pozornost, katero ste mi izkazali ob odhodu v pokoj.

Vsa leta sem se prijetno počutila med vami in bom

vedno z lepimi spomini mislila na vas.

Se posebej pa se zahvaljujem tov. Bedini Janezu za tople besede ob slovesu in tov. Miru Vrhovniku za članek v zadnjem Čevljarju. Lepo se zahvaljujem tudi celotnemu kolektivu za tople sprejem pred odhodom v pokoj in denarno nagrado.

Vsem skupaj želim še mnogo poslovnih uspehov in še enkrat prav lepa hvala.

Marica Perko

ZAHVALA

Vsem sodelavcem iz šivalnice 512 linije I., kakor tudi vsem predpostavljanim iz šivalnice 512, se lepo zahvaljujem za poklonjena darila ob odhodu v pokoj.

Prav tako se tudi zahvaljujem upravi tovarne »PEKO« za podeljeno nagrado.

Vsem skupaj še enkrat lepa hvala in želim še veliko uspeha pri delu.

Damjana Medetova

Proizvodnja v letu 73

V preteklem letu smo plan proizvodnje izpolnili le 96 %, v primerjavi z letom 1972 pa smo izdelali 19.110 parov obutve manj. Primerjava proizvodnje, korigirane po vložnem delu, pa nam da nekoliko ugodnejši rezultat, in sicer indeks 102 v primerjavi z letom 1972.

Izdelave zgornjih delov so v preteklem letu izpolnile plan proizvodnje le 94 %, vendar pa nam primerjava korigirane proizvodnje po vložnem času z letom 1972 da indeks 107. Glavni vzrok neizpolnjenega plana v teh enotah je bilo pomanjkanje materiala, in to v največji meri prav v zadnjih treh mesecih preteklega leta, ko bi morala v polni meri steči proizvodnja za sezono pomlad-poletje 1974. Iz grafika na izpolnitve plana proizvodnje po mesecih je razvidno, da je bil prav v teh mesecih plan najnižje izpolnjen, nasprotno obdobju januar-april, ko je bila oskrba z materialom zadovoljiva, prav tako pa izpolnitev plana. Produktivnost, katera je tudi prikazana v grafikonu, je v 511 izdelavi zgornjih delov za 3 odstotke nižja kot leto prej, v 512 in 515 izdelavi zgornjih delov pa za 7 % oziroma 4 % višja. Vzrok padanja produk-

tivnosti v 511 je sprememba proizvodnega programa v prvem polletju, povečanje produktivnosti v ostalih dveh izdelavah zgornjih delov pa lahko ugodno ocenim, vendar bi bilo to povečanje ob tekoči in pravočasni oskrbi še večje. Od vseh obratov proizvodnje obutve pa je v 515 izdelavi zgornjih delov produktivnost kljub povečanju še vedno najnižja. V letošnjem letu bomo morali storiti več, da bo rast produktivnosti v 515 večja, saj se bo le tako lahko zmanjšala razlika v primerjavi z ostalimi izdelavami zgornjih delov, v katerih so v preteklem letu vsak dan na vsakega zaposlenega izdelali 1 par več.

Priprava spodnjih delov je tesno povezana s proizvodnjo montažnih oddelkov, zato je plan proizvodnje in izpolnitev enaka kot v montažnih oddelkih. Posledica tega je nihanje potreb delavcev oz. enakomerne zaposlitve teh, vendar je bil ta problem, tako kot leta nazaj, tudi v preteklem letu uspešno rešen. Največji problem pa je bilo pomanjkanje oziroma nepravočasna dobava podplatov in peta iz naših obratov, in notranjnikov iz tovarne »TRIO«, kar je povzročalo nato tudi v montažnih oddelkih težave.

Produktivnost je v sekalnici sicer za 2 % nižja kot leta 1972, vendar je med obrati proizvodnje obutve tudi v preteklem letu bila najvišja.

Za montažne oddelke velja, da že uvodoma omenjeni rezultati o doseženem planu proizvodnje obutve. Iz grafika je razvidno, da so vzrok nizke izpolnitve plana predvsem slabši rezultati ob prehodu v novo sezono, to je maja in junija ter izrazito decembra. Poleg težav ob uvajanju proizvodnje novih izdelkov, pa je v decembru bilo tudi pomanjkanje sestavnih delov, kot posledica že omenjenih težav v izdelavih zgornjih delov in sekalnici.

Pri vsem tem pa so montažni oddelki zaradi redukcije električne energije delali v decembru tudi tri dni manj, zato je tudi v tem mesecu razlika med proizvodnjo in planom največja. Produktivnost je v montažnih oddelkih porasla, izjema je le 523 montažni oddelk, kjer je nižja za 6 %, kar je posledica najnižje izpolnjenega plana med montažnimi oddelki.

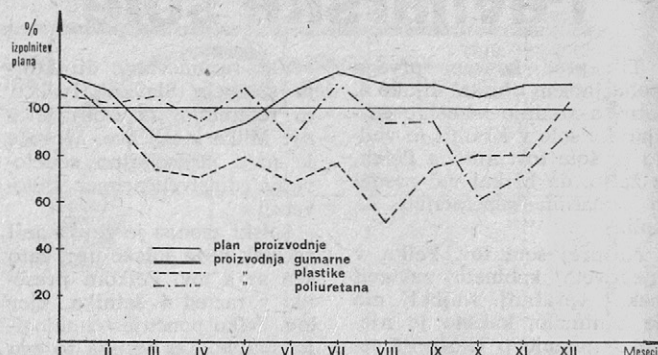
Poseben problem v preteklem letu pa je kvaliteta, saj se je število defektov povečalo za 15 %, pri tem pa v 520 montažnem oddelku zmanjšalo, v ostalih pa povečalo tudi za 50 %, tako da je bilo v 523 montažnem oddelku 5,67 % proizvodnje v preteklem letu defektne.

Od obratov vzporednih dejavnosti je bil plan proizvodnje izpolnjen samo v gumarni, kjer jim je uspelo izpad proizvodnje zaradi pomanjkanja naročil v prvem polletju nadoknaditi in 4 % izdelati več, kot je bilo planirano. Proizvodne kapacitete plastike v preteklem letu niso bile polno izkoriščene, kar je tudi posledica neizpolnjenega plana. Z izdelavo novih izdelkov se v zadnjih mesecih že kažejo rezultati, saj je bil v decembru prvič po januarju zopet izpolnjen plan. V obratu poliuretan se je proizvodnja v obdobju januar-september gibala v okviru planirane, v oktobru in novembru pa beležimo izraziti padec proizvodnje zaradi pomanjkanja naročil. V decembru, ko je bilo zbranih že dovolj naročil, pa so se pojavile težave tako z oskrbo kvalitetnih materialov kot zastoji na strojih. Poleg tega pa je manjkalo tudi delavcev, tako da plan proizvodnje ni bil izpolnjen. Posledica tega so težave in neizpolnjen plan v montažnih oddelkih, ter kasnitev v dobavi podplatov našim kupcem. Produktivnost je v oddelku plastike padla za 10 %, kot posledica neizkoriščenih kapacitet, v gumarni in poliuretanu pa je porasla za 6 odstotkov oziroma 5 % v primerjavi z letom 1972.

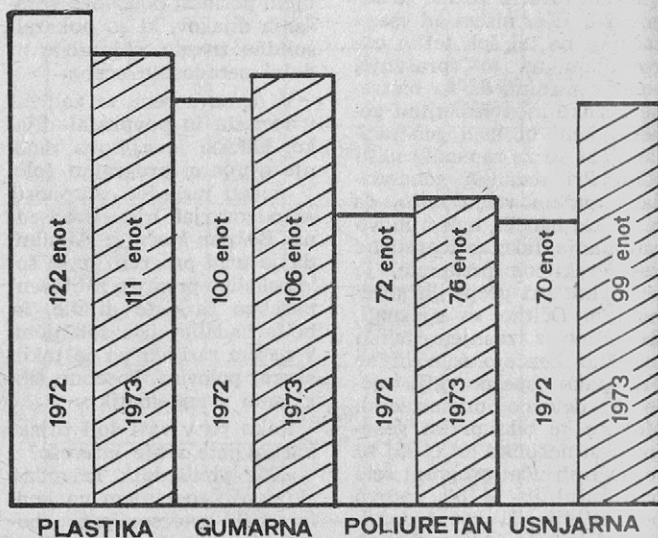
Franc Grašič

Proizvodnja vzporednih dejavnosti

1. Izpolnitev operativnega plana proizvodnje v posameznih obratih

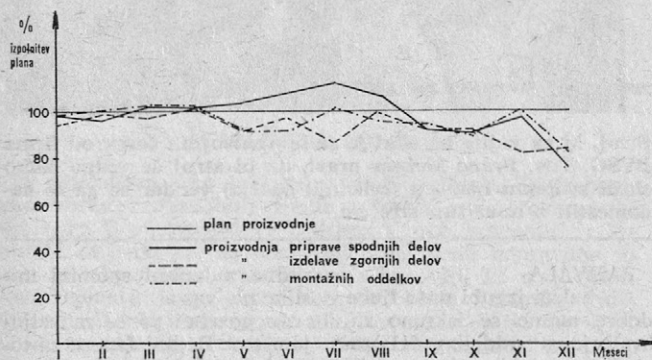

2. Produktivnost proizvodnje v letu 1973 primerjava z letom 1972

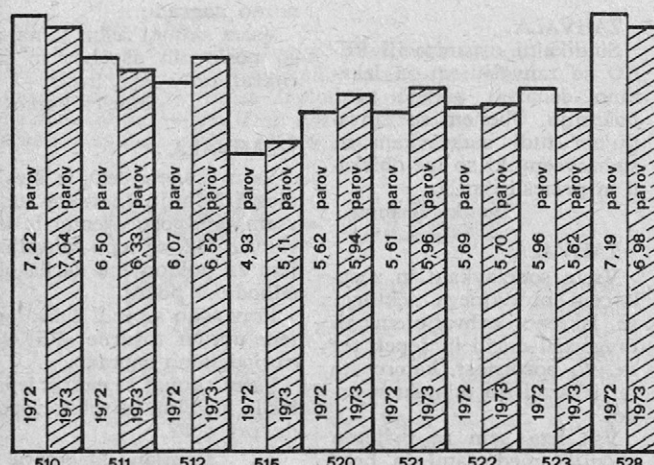

PROIZVODNJA OBUTVE

1. Izpolnitev operativnega plana proizvodnje v posameznih delovnih enotah

2. Produktivnost proizvodnje v letu 1973 primerjava z letom 1972

Proizvodnja v januarju

V prvem mesecu smo izpolnili plan proizvodnje le 93 %, izdelanih pa je bilo tudi 8618 parov obutve manj kot januarja 1973. Glavni vzrok za tako neugoden štart proizvodnje obutve v letošnjem letu pa je bila nepravočasna izdelava in dobava sestavnih delov — PU podplatov.

V izdelavih zgornjih delov 511 in 512 pa dosežene rezultate lahko ugodno ocenimo, saj je bilo zaradi izpada proizvodnje v novembru in decembru ter večje potrebe zgornjih delov kot pa so bile razpoložljive kapacitete v januarju pričakovati pomanjkanje zgornjih delov. Z delom v prostih sobotah je omenjena izdelava zgornjih delov uspelo izdelati več kot je bil plan proizvodnje ter tako potrebo po zgornjih delih zadovoljiti. Slabši rezultati so dosegli v 550 TOZD Trbovlje, kjer so izpolnili le 76 % proizvodnega plana.

Tako priprava spodnjih delov, kot montažni oddelki,

so v preteklem mesecu imeli največ težav zaradi manjka poliuretanskih podplatov. Ta problem je bil najbolj občuten v 521 in 523 montažnem oddelku, kjer so izpadli delovni dan nadoknadili šele prvi dan v februarju, s tem so v 521 dosegli plan, v 523 pa le 91 %. Pomanjkanje oblečnih platov je bil glavni vzrok neizpolnjenega plana v 522 montažnem oddelku, v 520 montažnem oddelku pa zakasnitev pri dobavi in montaži novih strojev, ker je bil v januarju plan proizvodnje že povišan.

V TOZD — poliuretan izdelki je bil plan proizvodnje dosežen le 89 %, poleg tega pa se je močno povečal tudi povzročilo že omenjene težave pri proizvodnji obutve. odstotek izmeta, kar vse je ugodno lahko ocenimo potek proizvodnje v TOZD gumarna in plastika, predvsem v marni, kjer je bil plan proizvodnje za 10 % presežen.

Franc Grašič

»Čevljar« glasilo delovne skupnosti tovarne obutve »Peko« — Ureja uredniški odbor: Bedina Edi (predsednik), Hvalica Slavko (namestnik), Eržen Mirjana, Godnov Vera, Ivnik Branko, Jerebic Slava, Meglič Milka, Podgoršek Anton, Meglič Božidar. — Naslov uredništva: Peko Tržič. Telefon 50 260, int. 208 — Tisk ČP Gorenjski tisk Kranj v 3200 izvodih — Izhaja vsak prvi petek v mesecu. List dobijo člani delovne skupnosti brezplačno.